

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА

**Сучасні тренди розвитку бібліотеки ЗВО
цифрової епохи в структурі інформаційного
забезпечення навчального процесу, наукової та
дослідницької діяльності ЗВО**

Всеукраїнська науково-практична конференція

Научной библиотеки НУК им. адм. Макарова в историческом и практическом аспектах. Рассмотрены современные направления научно-исследовательской работы в связи с трансформацией деятельности библиотеки. Освещена роль научных исследований в управлении инновационными процессами.

Ключевые слова: научные исследования; научно-исследовательская работа; университетская библиотека.

Bielodied Olena,

Deputy Director for Research,

Scientific Library of the Admiral Makarov National University of Shipbuilding,

Mykolaiv, Heroes of Ukraine avenue, 9

olena.beloded@nuos.edu.ua

**SCIENTIFIC RESEARCH ACTIVITY OF THE SCIENTIFIC LIBRARY
OF THE ADMIRAL MAKAROV NATIONAL UNIVERSITY OF SHIPBUILDING:
HISTORICAL AND PRACTICAL ASPECTS**

Abstract. In this article the analysis of the scientific research activity of the Scientific Library of the Admiral Makarov National University of Shipbuilding in its historical and practical aspects is presented. The modern tendencies in the scientific research related to the transformation of the library activity are considered. The role of the scientific research for the innovation processes management is highlighted.

Keywords: scientific research, scientific research activity, university library.

УДК 378

Білоножко К. С.,

бібліотекар I категорії Наукової бібліотеки,

Національний університет кораблебудування

імені адмірала Макарова

Україна, м. Миколаїв, 54025,

проспект Героїв України, 9

katernyna.bilonozhko@nuos.edu.ua

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ОСНОВИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ ТА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В НУК ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА

***Анотація.** Поняття "академічної доброчесності" включає в себе такі цінності, як запобігання плагіату та шахрайству; підтримку академічних стандартів; чесність у дослідженнях; уникнення обману; уважне ставлення до різних точок зору; визнання авторства; посилання на перевірену інформацію; прозорість; доступність представлення результатів дослідження; впевненість у собі та добропорядності всіх учасників освітнього процесу. Утвердження принципів академічної культури та доброчесності в закладах вищої освіти сприяє розбудові сильної громадянської культури суспільства в цілому. Актуалізовано важливість формування інформаційної компетентності наукової спільноти ЗВО.*

***Ключові слова:** академічна доброчесність; плагіат; освіта; освітній процес; наукова спільнота; бібліотека закладу вищої освіти*

Вступна частина. Академічна доброчесність є найважливішою складовою системи забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти, яка визначає загальноприйняті світовою спільнотою стандарти здійснення освітньої та наукової діяльності здобувачами вищої освіти і співробітниками НУК імені адмірала Макарова.

Культура академічної доброчесності базується на згоді усіх учасників академічного процесу дотримуватися правил та виконувати покладені на них обов'язки.

Основна частина. Якісна професійна освіта наразі є стратегічним ресурсом розвитку суспільства і країни загалом. Досягнути високої якості освіти можливо лише створивши середовище відповідальності та чесності [5].

Зусилля академічної спільноти мають бути спрямовані на запобігання, перешкоджання та зупинення проявів академічної недоброчесності шляхом навчання, керівництва і наставництва, а також завдяки створенню позитивного, сприятливого й доброчесного освітнього і наукового середовища.

Доброчесність є необхідним й важливим показником компетентності, авторитетності, конкурентоздатності та успішності як викладача, так і здобувача вищої освіти.

Саме це зумовлює особливе значення академічного співтовариства, способів його самоорганізації та соціальних ролей. Етика вищої школи, цінності, що лежать в основі її наукової та освітньої діяльності, принципи та правила взаємовідносин в кожному

навчальному закладі, у викладацьких колективах, у взаємостосунках зі студентами є основою здатності академічної корпорації до дієвої саморегуляції та спроможності задовольнити запит суспільства. Таким чином усвідомлений моральний вибір, турбота про репутацію стають одним з основних механізмів внутрішньої саморегуляції професійної спільноти, визначають її етичні пріоритети, розстановку сил та логіку професійних комунікацій. Визначення власних моральних стандартів, їх постійне співставлення з кращими взірцями глобальної академічної культури, послідовне втілення в життя на кожному напрямі роботи вищого навчального закладу є виявом прагнення вітчизняної освітньої спільноти взяти на себе відповідальність [2].

На сайті університету, в розділі – Студенту-освіта-положення знаходяться всі документи, які регламентують Академічну доброчесність в НУК ім. адмірала Макарова.

Окрім цього, в нашому університеті ініційована "група сприяння Академічної доброчесності" в яку входять два співробітника Наукової бібліотеки НУК.

Членами групи було пройдено курс "Академічна доброчесність для викладачів" на платформі "Прометеус".

Мета цього онлайн-курсу – дати розуміння, як можна розвивати культуру академічної доброчесності, попри предмет та напрям викладання. Курс надає можливість подивитися на дисципліни через призму академічної доброчесності та пропонує теоретичні основи й практичні інструменти, які допомагають посилити культуру академічної доброчесності.

Наприкінці, кожен отримав сертифікат, що засвідчує результат успішно виконаних завдань за проходження курсу.

Для Наукової бібліотеки НУК практика формування культури академічної доброчесності та навичок її дотримання не є новою.

Тому для студентів НБ НУК було розроблено та впроваджено курс "Академічна доброчесність: курс для здобувачів освіти".

В цьому курсі розповідається про:

- проєкт сприяння академічній доброчесності;
- що таке академічна доброчесність;
- цінності академічної доброчесності;
- основні принципи академічної доброчесності;
- основні види порушень академічної доброчесності;
- що передбачає дотримання академічної доброчесності студентом;

- до якої відповідальності можуть бути притягнені здобувачі освіти за порушення академічної доброчесності;
- технології та інструменти, які підтримують академічну доброчесність, огляд програм для перевірки наукових текстів на ознаки плагіату.

Наприкінці курсу студенти проходять онлайн-тест для слухачів курсу "Академічна доброчесність" з можливістю отримати сертифікат.

Курс з академічної доброчесності відповідає поставленій меті реалізовувати політику, яка підтримує академічну та дослідницьку доброчесність. Він передбачає ознайомити студентів з основними поняттями академічного письма для формування їхньої академічної культури і грамотності. Значна увага приділена академічній культурі, етиці вченого і формуванню відповідального ставлення до навчання. Розуміння важливості дотримання принципів академічної доброчесності сприятиме створенню якісних академічних робіт [5].

Сьогоднішні стандарти та цінності у навчанні забезпечують таке освітнє середовище, у якому всі студенти мають можливість вільно навчатися та брати на себе відповідальність за академічні або наукові результати власної роботи [1].

Формування мотивації педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників до дотримання академічної доброчесності є ще однією важливою складовою підтримання академічної доброчесності в нашому університеті шляхом розміщення робіт наших викладачів у відкритому доступі в інституційному репозитарії НУК.

З цього року викладачі можуть самоархівувати свої роботи. Це сприяє більш швидкому його наповненню. І хоча з початку науково-педагогічні працівники трохи скептично ставилися до цього нововведення, згодом, після групових та індивідуальних консультацій спеціалістів бібліотеки, наш репозитарій почав дуже швидко наповнюватись академічними текстами.

Тобто, якщо з початку існування репозитарію (2012 р.) на 1 січня 2021 – це було 2300 документів, то за 2021 рік це вже 3141. Тільки за рік внесено 843 документи і робота триває.

Репозитарій активно наповнюється також кваліфікаційними роботами студентів.

Активно перевіряються студентські роботи і на наявність запозичень.

Протягом 2021 року, користуючись он-лайн послугами компанії "Unicheck Україна" (<https://unicheck.com/>), було перевірено 1845 робіт.

Висновки. Підсумовуючи, можна сказати, що НБ НУК ім. адмірала Макарова підтримує принципи академічної доброчесності, що дозволяє відповідати вимогам сучасної

міжнародної наукової спільноти та суспільства в цілому, тим самим створюючи позитивний імідж нашому ЗВО. Також включення до інформаційних навчальних курсів студентів і аспірантів, які проводить бібліотека, кола питань, спрямованих на формування культури доброчесності та навичок її дотримання. Робота НБ НУК в цьому напрямку триває.

Список використаної літератури

1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених : кол. моногр. / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. – 169 с.
2. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнародний благодійний фонд "Міжнародний фонд досліджень освітньої політики"; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. – Електрон. дані. – К.: Таксон, 2016. – 234 с. – Режим доступу : https://khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/01/chesnist_osnova_rozvitk_univers.pdf.
3. Бахрушин, В. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності / В. Бахрушин, Є. Ніколаєв. – 2019. – 41 с.
4. Завадська, Н. Формування інформаційної компетентності як запорука дотримання академічної доброчесності: роль бібліотеки закладу вищої освіти / Н. Завадська, М. Ігнатюк // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – Електрон. дані. – К., 2020. – № 5. – С. 44–65. – Режим доступу : <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/205729>.
5. Ревуцька, С. К. Курс лекцій з дисципліни "Академічне письмо" / С. К. Ревуцька. – Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2018. – 81 с.
6. Шліхта, Н. Основи академічного письма : метод. рекомендації та програма курсу / Н. Шліхта, І. Шліхта. – К., 2016. – 61 с.

Bilonozhko K. S.,

librarian of the I category of information and bibliographic department

Scientific Library of the Admiral Makarov National University of Shipbuilding,

Mykolaiv, Heroes of Ukraine avenue, 9

ACADEMIC INTEGRITY AND FUNDAMENTALS OF INFORMATION CULTURE FOR
TEACHERS AND STUDENTS AT ADMIRAL MAKAROV NATIONAL UNIVERSITY OF
SHIPBUILDING

Abstract. The notion of "academic integrity" includes values such as the prevention of plagiarism and fraud; support for academic standards; honesty in research; avoidance of deception; respect; attentive attitude to different points of view; recognition of authorship; links to verified information; transparency; availability of presentation of research results; self-confidence and integrity of all participants in the educational process. The establishment of the principles of academic culture and integrity in higher education institutions contributes to the development of a strong civic culture of society as a whole. The importance of forming the information competence of the scientific community of a higher educational institution is actualized.

Keywords: academic integrity; plagiarism; education; educational process; scientific community; library of a higher education institution.

УДК 027.1 (477.63)

Домашева І.Л.,

бібліотекар І категорії відділу наукової,
іноземної літератури та періодичних видань
Наукової бібліотеки,
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова,
Україна, м. Миколаїв, 54007,
проспект Героїв України, 9
iryna.domasheva@nuos.edu.ua

**ВОНИ ПІДКОРИЛИ СТОЛІТТЯ (РІДКІСНІ І ЦІННІ ВИДАННЯ З ФОНДУ
НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
КОРАБЛЕБУДУВАННЯ ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА)**

У статті надана інформація про унікальне зібрання рідкісних і цінних видань 18 - 19 століть з історії флоту та судноплавству з фонду Наукової бібліотеки НУК, про формування колекції довідкових, навчальних, наукових видань російською, німецькою, французькою мовами 1920 - 1950 рр.

Ключові слова: фонд бібліотеки, раритети, унікальна колекція, історія флоту та судноплавства, рідкісні і цінні видання іноземними мовами.